

Dalabyggð

Ársreikningur
2022

Dalabyggð
Miðbraut 11
370 Búðardal

Kt. 510694-2019

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningur Dalabyggðar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 1.153 millj. kr. samkvæmt ársreikningi fyrir A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 925 millj. kr.

Álagningarhlutfall útsvars var 14,52% sem er lögbundið hámark. Álagningahlutfall fasteignaskatts nam 0,50% í A-flokk sem er lögbundið hámark, í B-flokki nam álagningarhlutfallið 1,32% sem er lögbundið hlutfall. Í C-flokki nam álagningarhlutfallið 1,50% en lögbundið hámark þess er 1,32%. Sveitarstjórnir hafa heimild til að hækka álagningarhlutfall í A og C-flokki um allt að 25% umfram framangreind hámark.

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var neikvæð um 13 millj. kr., en rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 35 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2022 nam 883 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi, en eigið fé A hluta nam 845 millj. kr.

Ársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2022 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Búðardal, 9. mars 2023.

Sveitarstjóri:

Byggðarráð:

Ársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2022 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Búðardal, 13. apríl 2023.

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Dalabyggðar

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Dalabyggðar fyrir árið 2022, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarsjóð, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2022 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitungu við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar rekstrareininga sem falla undir starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Borgarnesi, 13. apríl 2023

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2022

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	452.386	447.038	419.750	447.599	445.032	412.272
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	349.847	321.211	304.495	349.847	321.211	304.495
Aðrar tekjur	4	122.897	140.518	131.481	356.231	412.130	350.784
		<u>925.130</u>	<u>908.767</u>	<u>855.725</u>	<u>1.153.677</u>	<u>1.178.373</u>	<u>1.067.551</u>
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	473.502	488.769	443.941	638.035	681.868	589.322
Lífeyrisskuldbinding, breyting	15	50.425	7.000	40.669	50.425	7.000	40.669
Annar rekstrarkostnaður		343.238	359.693	291.241	413.769	439.693	341.071
		<u>867.165</u>	<u>855.462</u>	<u>775.850</u>	<u>1.102.229</u>	<u>1.128.561</u>	<u>971.062</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		57.965	53.305	79.875	51.448	49.812	96.489
Afskriftir	8	(22.130)	(27.451)	(18.877)	(34.907)	(40.385)	(61.897)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnst. og fjármagnsgj.		35.835	25.854	60.998	16.541	9.427	34.592
Fjármunatekjur og (fjármagns- gjöld)	6	(651)	(12.175)	(32.673)	(31.903)	(20.620)	(22.884)
Tekjuskattur	12	0	0	0	0	(203)	(1.419)
Hlutdeild minnihluta í afkomu		0	0	0	2.371	(185)	13.796
Rekstrarniðurstaða	14	<u>35.184</u>	<u>13.679</u>	<u>28.325</u>	<u>(12.991)</u>	<u>(11.581)</u>	<u>24.085</u>

Efnahagsreikningur

Eignir

Skýr.	A hluti		A og B hluti		
	2022	2021	2022	2021	
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir, lóðir og lendumur	699.655	654.363	877.831	848.950	
Gatna- og veitukerfi	49.364	15.907	262.236	191.726	
Áhöld og tæki	43.776	31.855	47.565	36.607	
8	792.796	702.125	1.187.632	1.077.284	
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	167.256	141.904	86.503	71.003
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	10	68.993	72.125	68.993	72.125
		236.249	214.030	155.496	143.129
Fastafjármunir		1.029.045	916.155	1.343.129	1.220.412
Veltufjármunir					
Birgðir		2.554	0	14.199	7.975
Skammtímakröfur:					
Óinnheimtar tekjur	13	92.517	67.944	95.630	80.268
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		201.879	151.369	0	0
Aðrar skammtímakröfur		6.977	7.608	10.583	10.533
Næsta árs gjaldf. v. Brúar lífeyrissjóðs	10	3.132	3.132	3.132	3.132
Handbært fé	31	130.385	188.360	154.002	216.201
Veltufjármunir		437.444	418.414	277.547	318.110
Eignir samtals		1.466.489	1.334.569	1.620.676	1.538.522

31. desember 2022

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		2022	2021	2022	2021
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14	844.703	781.518	883.097	866.353
Hlutdeild minnihluta í eigin fé		0	0	18.795	25.400
		<u>844.703</u>	<u>781.518</u>	<u>901.892</u>	<u>891.753</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	15	197.219	153.745	197.219	153.745
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	122.887	146.725	287.399	307.509
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki	11	31.751	32.505	0	0
		<u>154.638</u>	<u>179.230</u>	<u>287.399</u>	<u>307.509</u>
Skammtímaskuldir					
Skuldir við eigin fyrirtæki		72.297	72.398	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	35.952	32.087	47.567	42.817
Næsta árs afborganir langtímask. eigin ft.	11	3.789	3.316	0	0
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	15	6.523	5.587	6.523	5.587
Aðrar skammtímaskuldir		151.369	106.688	180.075	137.111
		<u>269.930</u>	<u>220.076</u>	<u>234.165</u>	<u>185.515</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u>621.786</u>	<u>553.051</u>	<u>718.783</u>	<u>646.770</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>1.466.489</u>	<u>1.334.569</u>	<u>1.620.676</u>	<u>1.538.522</u>

Sjóðstreymisýfirlit árið 2022

	Skýr	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða	14	35.184	13.679	28.325	(12.991)	(11.581)	24.085
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	22.130	27.451	18.877	34.907	40.385	61.897
Verðbætur og gengismunur		16.580	4.737	9.591	27.851	8.152	15.460
Söluhagnaður varanl. rekstrarfjárm ...		0	0	(11.738)	0	0	(11.738)
Breyting á niðurfærslu eignarhluta		(12.351)	0	22.307	0	0	0
Tekjuskattseign, breyting		0	0	0	0	0	1.419
Hlutdeild minnihluta í afkomu		0	0	0	(2.371)	0	(13.796)
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	15	50.425	10.340	40.669	50.425	10.340	40.669
Veltufé frá rekstri		111.967	56.207	108.030	97.821	47.296	117.996
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Birgðir, breyting		(2.554)	0	0	(6.224)	0	1.554
Önnheimtar tekjur, breyting		(24.573)	0	6.485	(15.362)	0	10.260
Aðrar skammtímakröfur, breyting		632	0	9.911	(49)	0	10.041
Skammtímaskuldir, breyting		44.682	(868)	(11.575)	42.964	(868)	(3.708)
Greitt vegna lífeyrissk. bindingar	15	(6.015)	0	(4.830)	(6.015)	0	(4.830)
Fyrirframgreiðsla v. uppgjörð við Brú, breyting	10	3.132	(3.132)	3.132	3.132	(3.132)	3.132
Samtals		15.304	(4.000)	3.123	18.446	(4.000)	16.448
Handbært fé frá rekstri		127.270	52.207	111.153	116.267	43.296	134.444
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.	8	(84.800)	(89.250)	(32.972)	(145.254)	(150.670)	(41.077)
Söluverð rekstrarfjármuna		0	0	15.700	28.000	0	15.700
Stofnframlag		(13.000)	0	0	(15.500)	0	0
Langtímakröfur, breyting		0	3.132	0	0	3.132	0
Fjárfestingarhreyfingar		(97.800)	(86.118)	(17.272)	(132.754)	(147.538)	(25.377)
Fjármögnunarhreyfingar							
Tekin ný langtímalán		0	0	0	5.400	0	331
Afborganir langtímalána	16	(33.209)	(33.764)	(37.140)	(48.610)	(41.582)	(45.809)
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting		(50.611)	(74.450)	39.081	0	1.540	(0)
Afborganir leiguskulda		0	(1.540)	0	0	(1.540)	0
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki, breyting		(3.626)	(3.474)	(3.173)	0	0	0
Greitt til minnihluta í df.		0	(13.000)	0	(2.500)	(13.000)	0
Fjármögnunarhreyfingar		(87.446)	(126.228)	(1.233)	(45.710)	(54.582)	(45.481)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(57.975)	(160.140)	92.649	(62.197)	(158.824)	63.586
Handbært fé í ársbyrjun		188.360	100.459	95.712	216.201	116.329	152.615
Handbært fé í árslok		130.385	(59.681)	188.360	154.002	(42.494)	216.201

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Dalabyggð er sveitarfélag á Vesturlandi og voru íbúar þess 657 þann 1. desember 2022. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Miðbraut 11 í Búðardal.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningskilanna

Samstæðuársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2022 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisýfirlit og viðeigandi skýringar fyrir A hluta sveitarfélagsins.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð og Eignasjóð Dalabyggðar. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Félagslegar íbúðir, Vatnsveita, Fráveita, Dalaveitur ehf., Dvalarheimilið Silfurtún, Dalagisting ehf. og Fjárfestingafélagið Hvammur ehf.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningi. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært í eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til 10% niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir.....	25-40 ár
Veitukerfi.....	25-40 ár
Gatnakerfi.....	25 ár
Vélar, áhöld og tæki.....	3-10 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna virðisryrnunar. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks. En hlutdeild sveitarfélagsins í þeim byggðasamlögum sem sveitarfélagið er aðili hefur óveruleg áhrif á rekstur og efnahag sveitarfélagsins og eru reikningsskil þeirra því ekki færð hlutfallslega inn í ársreikning sveitarfélagsins.

g. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikningi meðal veltufjármuna.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

i. Tekjuskattseign

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding þeirra fyrirtækja í B hluta sem eru tekjuskattsskyld er reiknuð og færð í ársreikninginn, en hún stafar af mismun á skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn þessara fyrirtækja er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þeirra.

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í tíu ár frá því það myndast. Lagt hefur verið mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps færð upp að því marki sem talið er að það muni nýtast. Tekjuskattseign hefur verið niðurfærð að fullu.

j. Birgðir

Birgðir af vörum eru metnar á síðasta innkaupsverði.

k. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur, aðrar kröfur og verðbréf eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueigin sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

l. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

3. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.

m. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingarfræðilegrar úttektar. Reiknuð breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 15.

n. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

o. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahags

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 18.

p. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2022 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisýfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykkttri fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringum 22 og 23.

Skýringar, frh.:

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021
Útsvar og fasteignaskattur:						
Útsvar.....	367.323	369.629	340.105	367.323	369.629	340.105
Fasteignaskattur.....	76.135	68.505	71.001	71.348	66.499	63.524
Lóðarleiga.....	8.928	8.904	8.643	8.928	8.904	8.643
	452.386	447.038	419.750	447.599	445.032	412.272
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Framlag vegna tekjuföfnunar.....	5.405	9.000	6.762	5.405	9.000	6.762
Framlag vegna fasteignaskatts....	73.872	60.836	55.906	73.872	60.836	55.906
Framlag vegna útgjaldajöfnunar...	145.726	137.895	147.134	145.726	137.895	147.134
Framlög vegna grunnskóla.....	119.835	107.878	90.266	119.835	107.878	90.266
Önnur framlög.....	5.008	5.602	4.426	5.008	5.602	4.426
	349.847	321.211	304.495	349.847	321.211	304.495
Skatttekjur samtals	802.233	768.249	724.244	797.446	766.243	716.767
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur.....	122.897	140.518	131.481	356.231	412.130	350.784
Rekstrartekjur samtals.....	925.130	908.767	855.725	1.153.677	1.178.373	1.067.551

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	383.224	394.540	360.401	516.273	560.231	476.947
Launatengd gjöld	88.027	91.097	81.578	119.534	118.505	108.547
Framlög vegna uppgjör						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs.....	3.132	3.132	3.132	3.132	3.132	3.132
Annar áfall. launakostn., breyt.....	(883)	0	(1.170)	(906)	0	697
Laun og launat. gjöld.samt.	473.502	488.769	443.941	638.035	681.868	589.322

	2022	2021
Fjöldi starfsmanna í árslok.....	85	87
Fjöldi stöðugilda í árslok.....	53	51
Ársverk.....	52	54
Laun og launatengd gjöld sveitarstjóra og sveitarstjórnar.....	54.502	36.357

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021
Vaxtatekjur og verðbætur.....	6.067	(6.392)	2.144	6.085	(6.363)	2.149
Arður af eignarhlutum.....	427	3.316	769	427	3.316	769
Niðurfærsla eignarhluta.....	12.351	0	(22.307)	0	0	0
Vaxtagjöld og verðbætur	(19.056)	(12.169)	(14.206)	(38.415)	(20.614)	(26.109)
Gengismunur.....	0	0	0	0	0	307
Vextir frá eigin fyrirtækjum.....	(440)	3.070	927	0	3.041	0
Fjármunat. og (fjármagnsgj.) samt....	(651)	(12.175)	(32.673)	(31.903)	(20.620)	(22.884)

Skýringar, frh.:

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Ársreikningur 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Ársreikningur 2021
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	816.224	778.641	737.618
Félagsþjónusta	(33.931)	(34.385)	(25.227)
Heilbrigðismál	(720)	(790)	(767)
Fræðslu- og uppeldismál	(408.585)	(411.152)	(381.119)
Menningarmál	(59.305)	(69.126)	(62.714)
Æskulýðs- og íþróttamál	(52.501)	(54.697)	(47.819)
Brunamál og almannavarnir	(27.375)	(30.633)	(25.033)
Hreinlætismál	(29.509)	(25.890)	(27.334)
Skipulags- og byggingarmál	(21.362)	(21.488)	(23.134)
Umferðar- og samgöngumál	(13.463)	(12.696)	(7.567)
Umhverfismál	(12.824)	(13.338)	(11.312)
Atvinnumál	(20.744)	(23.631)	(18.913)
Framlög til B hluta	(7.689)	(7.689)	(13.323)
Sameiginlegur kostnaður	(134.492)	(139.484)	(90.430)
Lífeyrisskuldbinding og viðbótarframlag til Brúar lífeyrissjóðs	(53.557)	(10.132)	(43.801)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	16.343	11.205	(21.732)
Aðalsjóður samtals	(43.491)	(65.285)	(62.606)
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður	78.675	79.174	90.931
A hluti samtals	35.184	13.889	28.325
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita	12.396	10.131	11.100
Fráveita	729	1.597	2.982
Dalaveitur	(9.034)	(7.291)	(10.511)
Dvalarheimilið Silfurtún	(28.453)	(24.327)	(6.259)
Félagslegar íbúðir	(5.420)	(2.740)	(1.951)
Fjárfestingafélagið Hvammur ehf.	(4.213)	715	(33.079)
Dalagisting ehf.	(4.198)	(3.160)	(2.625)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	2.371	(185)	13.796
Millifærslur milli A og B hluta	(12.351)	0	22.307
A og B hluti	(12.990)	(11.371)	24.085

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti:				
Heildarverð 1.1.2022	1.276.188	17.916	69.748	1.363.852
Afskrifað áður	(621.825)	(2.009)	(37.893)	(661.727)
Bókfært verð 1.1.2022	654.363	15.907	31.855	702.125
Endurflokkun eigna	(74.208)	(1)	200	(74.009)
Endurflokkun afskrifta	74.215	(6)	(200)	74.009
Endurmat lóða og lenda	28.001	0	0	28.001
Viðbót á árinu	34.441	34.221	16.138	84.800
Afskrifað á árinu	(17.156)	(757)	(4.217)	(22.130)
Bókfært verð 31.12.2022	699.655	49.364	43.776	792.796
Heildarverð 31.12.2022	1.264.422	52.136	86.086	1.402.644
Afskrifað samtals	(564.766)	(2.772)	(42.310)	(609.848)
Bókfært verð 31.12.2022	699.655	49.364	43.776	792.796
Afskriftarhlutföll	0-4%	4%	10-30%	

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

	Fasteignir og lóðir	Gatna- og veitukerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A og B hluti:				
Heildarverð 1.1.2022	1.699.120	244.169	92.682	2.035.971
Afskrifað áður	(850.169)	(52.444)	(56.075)	(958.688)
Bókfært verð 1.1.2022	848.950	191.726	36.607	1.077.284
Endurflokkun eigna	(74.208)	(1)	200	(74.009)
Endurflokkun afskrifta	74.215	(6)	(200)	74.009
Endurmat lóða og lenda	28.001	0	0	28.001
Viðbót á árinu	52.676	76.440	16.138	145.254
Selt á árinu	(28.000)	0	0	(28.000)
Afskrifað á árinu	(23.804)	(5.924)	(5.180)	(34.907)
Bókfært verð 31.12.2022	877.831	262.236	47.565	1.187.633
Heildarverð 31.12.2022	1.677.589	320.608	109.020	2.107.217
Afskrifað samtals	(799.758)	(58.374)	(61.455)	(919.587)
Bókfært verð 31.12.2022	877.831	262.236	47.565	1.187.632
Afskriftarhlutföll	0-4%	2,5-4%	10-30%	

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu 2022 greinist þannig:

	Fjárfesting 2022	Áætlun 2022 með viðaukum	Mismunur við áætlun
A hluti:			
Grunnskóladeild Auðarskóla.....	6.150	6.000	150
Leikskóli.....	428	1.000	(572)
Íþróttamiðstöð Búðardal.....	10.836	14.700	(3.864)
Stjórnsýsluhús.....	9.495	9.300	195
Nýbygging gatna.....	34.221	34.600	(379)
Sorphirða.....	10.959	10.600	359
Fellsendarétt.....	2.498	2.550	(52)
Eiríksstaðir.....	460	500	(40)
Leifsbúð.....	451	1.000	(549)
Dalabúð.....	1.793	2.000	(207)
Skarðsstöð.....	1.490	1.800	(310)
Laugar/Laugavellir.....	302	300	2
Slökkvistöð.....	538	500	38
Ærslabelgur.....	3.680	2.900	780
Hafnarmannvirki.....	1.500	1.500	0
A hluti samtals	84.800	89.250	(4.449)
B hluti:			
Fráveita:			
Fráveitukerfi.....	26.865	27.317	(452)
Fráveita samtals	26.865	27.317	(452)
Silfurtún:			
Fasteignir	12.822	12.800	22
Silfurtún samtals	12.822	12.800	22
Vatnsveita:			
Vatnsveitukerfi	15.355	15.303	52
Vatnsveita samtals	15.355	15.303	52
Félagslegar íbúðir:			
Fasteignir	5.413	6.000	(587)
Félagslegar íbúðir samtals	5.413	6.000	(587)
B hluti Samtals	60.455	61.420	(965)
Samtals A og B hluti	145.254	150.670	(5.416)

Skýringar, frh.:

c. Fasteignamat og váttryggingaverð

Brunabótamat, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2021:

	A hluti	A og B hluti
Brunabótamat fasteigna.....	4.016.085	4.751.885
Fasteignamat.....	973.947	1.204.587
Váttryggingaverðmæti lausafjármuna.....	267.744	287.895
Váttryggingaverðmæti veitumannvirkja.....		1.056.743

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Fjárfestingafélagið Hvammur ehf.	70,93%	70,93%	79.873	-
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	0,61%	0,61%	54.217	54.217
Dalagisting ehf.	72,69%	72,69%	48.749	-
Bakkahvammur hses.....			27.000	27.000
Dalaveitur ehf.	100,00%	100,00%	15.500	-
Fóðuriðjan í Ólafsdal ehf.	35,84%	35,84%	12.060	12.060
Galdur Bruggús ehf.	-	4,20%	-	2.500
Sorpurðun Vesturlands hf.	6,00%	6,00%	1.326	1.326
Stofnframlag Brunavarna Dala, Reykhóla og Stranda bs.....			1.000	1.000
Landskerfi bókasafna			362	362
Leið ehf.			99	99
ALMC hf.....			26	26
			<u>240.211</u>	<u>98.589</u>
Niðurfærsla eignarhluta			(72.955)	(12.086)
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			<u>167.256</u>	<u>86.503</u>

10. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2023 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjorsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjorsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun.....	75.258	75.258
Gjaldfært á árinu.....	(3.132)	(3.132)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok.....	<u>72.126</u>	<u>72.126</u>
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:		
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna.....	3.132	3.132
Langtímahluti fyrirframgreiðslu.....	68.993	68.993
Samtals í efnahagsreikningi.....	<u>72.126</u>	<u>72.126</u>
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð.....	65.851	65.851
Framlag í varúðarsjóð.....	6.275	6.275
	<u>72.126</u>	<u>72.126</u>

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

Skýringar, frh.:

11. Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki

Breyting langtímaskulda A hluta við B hluta greinist þannig:	A hluti
Staða langtímaskulda í ársbyrjun	35.821
Afborganir langtímaskulda á árinu	(3.626)
Verðbætur	3.345
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	35.540
Næsta árs afborganir	(3.789)
Langtímaskuldir í árslok	31.751

Afborganir langtímaskulda við eigin fyrirtæki í B hluta greinast þannig á næstu ár:

Árið 2023	3.789
Árið 2024	3.959
Árið 2025	4.138
Árið 2026	4.324
Árið 2027	4.518
Síðar	14.812
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	35.540

Reiknaðir eru 4,5% ársvextir á langtímaskuldir við eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

12. Tekjuskattseign

Breyting tekjuskattseignar Fjárfestingafélagsins Hvamms ehf. greinist þannig	A og B hluti	
Tekjuskattseign 1.1.2022.....	0	
Reiknaður tekjuskattur ársins.....	838.931	
Niðurfærsla skatteignar.....	(838.931)	
Tekjuskattseign 31.12.2022.....	0	
Tekjuskattseign Fjárfestingafélagsins Hvamms ehf. greinist þannig í árslok :	2022	2021
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	(82)	1.142
Yfirfæranlegt skattalegt tap.....	7.358	8.122
Viðskiptakröfur.....	(400)	0
Niðurfærsla skatteignar.....	(6.877)	(9.264)
Tekjuskattseign 31.12.2022.....	0	0

13. Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur, heild.....	51.372	51.372
Niðurfærsla óinnheimtra skatttekna.....	(17.400)	(17.400)
Óinnheimtar skatttekjur að frádraginni niðurfærslu.....	33.972	33.972
Óinnheimtar aðrar tekjur, heild.....	62.746	65.858
Niðurfærsla óinnheimta annarra tekna.....	(4.200)	(4.200)
Óinnheimtar aðrar tekjur að frádraginni niðurfærslu.....	58.546	61.658
Óinnheimtar tekjur í árslok	92.517	95.630

Niðurfærsla óinnheimtra tekna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun.....	15.500	5.300	20.800	0	20.800
Niðurfærsla, breyting á árinu.....	1.900	(1.100)	800	0	800
Niðurfærsla í árslok	17.400	4.200	21.600	0	21.600

Skýringar, frh.:

14. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2022.....	781.518	866.353
Endurmat lóða og lendna.....	28.001	28.001
Rekstrarniðurstaða ársins.....	35.184	(12.991)
Yfirtekið af minnihluta.....	-	1.733
Eigið fé 31.12.2022.....	844.703	883.096

15. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Lífeyrisskuldbinding er færð á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar miðað við árslok 2022. Áætluð breyting á árinu á lífeyrisréttindum er færð í rekstrarreikning og til hækunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu að fjárhæð 6,0 millj. kr., er færður til hækunar á lífeyrisskuldbindingunni í efnahagsreikningi. Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu 2022 greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	159.333	159.333
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna.....	(6.015)	(6.015)
Hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu.....	50.425	50.425
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2022.....	203.742	203.742
Skammtíamahluti lífeyrisskuldbindingar.....	(6.523)	(6.523)
Langtíamahluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2022.....	197.219	197.219
Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:		
Árin 2023 - 2027.....	34.956	34.956
Árin 2028 - 2032.....	40.319	40.319
Árin 2033 - 2037.....	40.575	40.575
Síðar.....	87.892	87.892
	203.742	203.742

16. Skuldir við lánastofnanir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

A hluti:	Óverðtryggð lán	Gengistryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
Langtímaskuldir í ársbyrjun	21.248	0	157.564	178.813
Afborganir af lánum	(4.167)	0	(29.042)	(33.208)
Verðbætur og gengismunur	0	0	13.235	13.235
	17.081	0	141.757	158.839
Næsta árs afborganir	(4.167)	0	(31.785)	(35.952)
Langtímaskuldir í árslok	12.914	0	109.972	122.887
A og B hluti:				
Staða lána í ársbyrjun	21.248	5.466	323.610	350.326
Ný lán.....	5.400	0	0	5.400
Afborganir af lánum	(4.707)	(5.466)	(38.437)	(48.610)
Verðbætur og gengismunur	0	0	27.851	27.851
	21.941	0	313.024	334.967
Næsta árs afborganir	(4.707)	0	(42.860)	(47.567)
Langtímaskuldir í árslok	17.234	0	270.164	287.400
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:			A hluti	A og B hluti
Árið 2023.....			35.952	47.567
Árið 2024.....			21.889	33.687
Árið 2025.....			5.705	17.691
Árið 2026.....			4.569	14.860
Árið 2027.....			4.569	14.505
Síðar			86.155	206.656
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir			158.839	334.967

16. Skuldir við lánastofnanir, frh.

Veðsetningar

Fasteignir að bókfærðu virði 178,6 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 99,5 millj. kr. í árslok 2022. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 235,5 millj. kr. í árslok 2022.

17. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A-hluti	100%	1.466.489	621.786	844.703
Vatnsveita	100%	137.101	0	137.101
Fráveita	100%	84.113	57.830	26.283
Dalaveitur	100%	114.974	148.455	(33.481)
Dvalarheimilið Silfurtún	100%	112.991	111.258	1.733
Félagslegar íbúðir	100%	19.196	77.498	(58.302)
Fjárfestingafélagið Hvammur ehf.	70,9%	19.157	153	19.004
Dalagisting ehf.	72,7%	37.637	8.329	29.308
Bakfærðir eignarhlutir í B hluta		(83.252)	0	(83.252)
Millifærslur, innbyrðis staða		(309.715)	(309.715)	0
Samtals		1.598.691	715.593	883.098
Hlutdeild minnihlutaeigenda		21.985	3.190	18.794
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		1.620.676	718.783	901.892

18. Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum aðili að eftirtöldum byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum:

- Heilbrigðiseftirlit Vesturlands
- Byggðasamlag um málefni fatlaðs fólks á Vesturlandi
- Byggðasamlag um brunavarnir Dala, Reykhóla og Stranda.
- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi
- Samstarfsverkefni Dalabyggðar, Árneshrepps, Kaldraneshrepps, Reykhólahrepps og Strandabyggðar um embætti bygginga- og skipulagsfulltrúa

Skuldbindingar vegna þessara verkefna eru ekki færðar í ársreikninginn.

Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaga miðað við íbúatölu á hverju ári en í tilfelli byggðasamlags um brunavarnir Dala, Reykhóla og Stranda er ábyrgðin einnig tengd fasteignamati.

19. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

20. Önnur mál

Málaferli og kröfur

Á árinu 2022 sendi fasteignasali kröfubréf þar sem krafist var þess að Dalabyggð greiddi 10 millj. kr. til hans vegna vangoldinnar sölubóknunar vegna sölu tveggja jarðar á árinu 2019. Salan gekk ekki eftir og því greiddi félagið ekki sölubóknun. Í kjölfarið höfðaði fasteignasalinn mál gegn sveitarfélaginu sem var tekið fyrir í apríl 2023. Sveitarstjórn hefur hafnað kröfunni og metur að ekki sé grundvöllur fyrir kröfunni.

Dalabyggð hefur staðið í málaferlum tengdum starfsmanni verktaka vegna samnings um skólaakstur. Krafan í málinu var viðurkenningarkrafa um bótaskyldu. Dómur féll í upphafi árs 2021 í Héraðsdómi Vesturlands í málinu og var sveitarfélagið sýknað af kröfum málshefjanda. Dómnum var áfrýjað til Landsréttar sem sneri dómi Héraðsdóms við og var sveitarfélagið dæmt til að greiða 800 þús. kr. í miskabætur og 2.800 þús. kr. í málskostnað. Sveitarfélagið undi niðurstöðu Landsréttar og í kjölfarið var gengið frá samningum við málshefjanda.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs. frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2022	2022	2021	2020	2019	2018
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	93.788	115.292	(140.009)	(87.340)	(58.717)	227.320
*Skuldaviðmið, skv. reglugerð.....	37%	3%	0%	7%	12%	0%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	5,9 %	6,3 %	9,3 %	10,2 %	(24,3%)	12,7 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	1,5 %	3,8 %	3,3 %	6,4 %	(27,8%)	10,5 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	6,2 %	12,1 %	12,6 %	10,4 %	(22,0%)	14,5 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	9,8 %	9,2 %	3,9 %	4,0 %	2,9 %	2,9 %
Skuldahlutfall.....	74,7 %	67,2 %	64,6 %	67,2 %	83,5 %	77,4 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	7,72	1,38	1,66	2,53	(1,37)	2,36
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga.....	1,51	2,61	2,39	2,24	(5,21)	3,55
Veltufjárhluftall	0,63	1,62	1,90	1,72	1,40	2,01
Eiginfjárhluftall	48,1 %	57,6 %	58,6 %	58,0 %	51,1 %	59,7 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	40,7 %	39,7 %	39,7 %	36,7 %	38,0 %	37,8 %
Fasteignaskattur	7,5 %	8,2 %	8,3 %	8,3 %	7,8 %	7,1 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	35,3 %	37,8 %	35,6 %	38,5 %	38,4 %	38,8 %
Lóðarleiga.....	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %
Skatttekjur samtals.....	84,5 %	86,7 %	84,6 %	84,5 %	85,0 %	84,5 %
Aðrar tekjur	15,5 %	13,3 %	15,4 %	15,5 %	15,0 %	15,5 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(53,8%)	(51,2%)	(51,9%)	(54,2%)	(50,3%)	(50,6%)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(0,8%)	(5,5%)	(4,8%)	(1,7%)	(2,5%)	(0,9%)
Annar rekstrarkostnaður	(39,6%)	(37,1%)	(34,0%)	(33,8%)	(71,5%)	(35,8%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	5,9 %	6,3 %	9,3 %	10,2 %	(24,3%)	12,7 %
Afskriftir	(3,0%)	(2,4%)	(2,2%)	(2,5%)	(2,5%)	(2,6%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(1,3%)	(0,1%)	(3,8%)	(1,4%)	(1,0%)	0,3 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	1,5 %	3,8 %	3,3 %	6,4 %	(27,8%)	10,5 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár (síðasta breyting tók gildi á árinu 2018).

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2022	2022	2021	2020	2019	2018
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.169	1.221	1.092	1.096	1.062	976
Aðrar tekjur	214	187	198	202	187	179
Laun og launatengd gjöld	(744)	(721)	(670)	(704)	(628)	(584)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(11)	(77)	(61)	(22)	(31)	(11)
Annar rekstrarkostnaður.....	(547)	(522)	(439)	(439)	(893)	(413)
Afskriftir.....	(42)	(34)	(28)	(32)	(31)	(30)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(19)	(1)	(49)	(18)	(13)	4
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	21	54	43	83	(347)	121
Efnahagur:						
Eignir	1.991	2.232	2.013	2.076	2.131	2.217
Eigið fé	957	1.286	1.179	1.203	1.089	1.323
Skuldir og skuldbindingar	1.034	946	834	872	1.042	894
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	86	170	163	134	(275)	167
Handbært fé frá rekstri.....	79	194	168	113	(300)	54
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	657	657	663	626	634	670

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs. frh.:

	Áætlun með viðaukum		Ársreikningar			
	2022	2022	2021	2020	2019	2018
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	42.131	40.721	118.195	143.546	175.247	156.336
Skuldaviðmið, skv. reglugerð.....	29%	25%	18%	25%	23%	32%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	4,2 %	4,5 %	9,0 %	8,4 %	12,0 %	10,9 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,0%)	(1,1%)	2,3 %	3,0 %	6,7 %	5,3 %
Veltufé frá rekstri.....	4,0 %	8,5 %	11,1 %	7,9 %	13,4 %	10,8 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	12,8 %	12,6 %	3,8 %	9,0 %	1,8 %	14,1 %
Skuldahlutfall.....	57,5 %	62,3 %	60,6 %	64,9 %	67,7 %	69,3 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	10,36	2,94	2,61	4,34	2,63	3,66
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við afborganir skulda og skuldbindinga....	1,14	1,79	2,33	1,85	3,34	2,86
Veltufjárlutfall	0,73	1,19	1,71	1,49	1,51	1,23
Eiginfjárlutfall	53,3 %	55,6 %	58,0 %	57,8 %	56,5 %	54,0 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	31,4 %	31,8 %	31,9 %	30,0 %	31,3 %	31,5 %
Fasteignaskattur	5,6 %	6,2 %	6,0 %	6,1 %	5,7 %	5,3 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	27,3 %	30,3 %	28,5 %	31,5 %	31,6 %	32,3 %
Lóðarleiga.....	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,7 %	0,6 %
Skatttekjur samtals.....	65,0 %	69,1 %	67,1 %	68,3 %	69,3 %	69,6 %
Aðrar tekjur	35,0 %	30,9 %	32,9 %	31,7 %	30,7 %	30,4 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(57,9%)	(55,3%)	(55,2%)	(56,9%)	(52,6%)	(52,4%)
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(0,6%)	(4,4%)	(3,8%)	(1,4%)	(2,1%)	(0,8%)
Annar rekstrarkostnaður	(37,3%)	(35,9%)	(31,9%)	(33,3%)	(33,3%)	(35,9%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	4,2 %	4,5 %	9,0 %	8,4 %	12,0 %	10,9 %
Afskriftir	(3,4%)	(3,0%)	(5,8%)	(3,6%)	(3,7%)	(3,6%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(1,7%)	(2,8%)	(2,1%)	(2,2%)	(1,6%)	(2,1%)
Hlutdeild í hlutdeildarfélagum.....	(0,0%)	0,2 %	1,3 %	0,4 %	0,0 %	0,1 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	(1,0%)	(1,1%)	2,3 %	3,0 %	6,7 %	5,3 %

*Útreikningur skuldaviðmiðs miðar við gildandi reglur fyrir hvert ár (síðasta breyting tók gildi á árinu 2018).

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs, frh.:

Í þúsundum krónum á íbúa:	Áætlun	Ársreikningar				
	með viðaukum	2022	2021	2020	2019	2018
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.166	1.214	1.081	1.084	1.051	967
Aðrar tekjur	627	542	529	502	466	422
Laun og launatengd gjöld	(1.038)	(971)	(889)	(903)	(799)	(727)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(11)	(77)	(61)	(22)	(31)	(11)
Annar rekstrarkostnaður.....	(669)	(630)	(514)	(528)	(505)	(499)
Afskriftir.....	(61)	(53)	(93)	(57)	(56)	(50)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(31)	(49)	(35)	(35)	(25)	(29)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	(18)	(20)	36	47	102	74
Efnahagur:						
Eignir	2.206	2.467	2.321	2.438	2.359	2.090
Eigið fé	1.175	1.373	1.345	1.408	1.332	1.128
Skuldir og skuldbindingar	1.031	1.094	976	1.030	1.027	962
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	72	149	178	125	203	150
Handbært fé frá rekstri.....	66	177	203	117	148	14
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi 1. desember.....	657	657	663	626	634	670

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú árin. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

Aðalsjóður:	2022	Hlutfall af skattt.	2021	Hlutfall af skattt.	2020	Hlutfall af skattt.
Skatttekjur	816.224	100,0%	737.618	100,0%	698.113	100,0%
Félagsþjónusta	(33.931)	4,2%	(25.227)	3,4%	(23.303)	3,3%
Heilbrigðismál	(720)	0,1%	(767)	0,1%	(799)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál	(408.585)	50,1%	(381.119)	51,7%	(367.236)	52,6%
Menningarmál	(59.305)	7,3%	(62.714)	8,5%	(65.552)	9,4%
Æskulýðs- og íþróttamál	(52.501)	6,4%	(47.819)	6,5%	(49.149)	7,0%
Brunamál og almannavarnir	(27.375)	3,4%	(25.033)	3,4%	(24.751)	3,5%
Hreinlætismál	(29.509)	3,6%	(27.334)	3,7%	(32.164)	4,6%
Skipulags- og byggingarmál	(21.362)	2,6%	(23.134)	3,1%	(29.357)	4,2%
Umferðar- og samgöngumál	(13.463)	1,6%	(7.567)	1,0%	(5.339)	0,8%
Umhverfismál	(12.824)	1,6%	(11.312)	1,5%	(10.477)	1,5%
Atvinnumál	(20.744)	2,5%	(18.913)	2,6%	(17.781)	2,5%
Framlög til B hluta	(7.689)	0,9%	(13.323)	1,8%	0	0,0%
Sameiginlegur kostnaður	(134.492)	16,5%	(90.430)	12,3%	(88.990)	12,7%
Lífeyrisskuldb. Auk framlags til Brúar ...	(53.557)	6,6%	(43.801)	5,9%	(16.740)	2,4%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	16.343	(2,0%)	(21.732)	2,9%	1.739	(0,2%)
Aðalsjóður samtals	(43.491)	(5,3%)	(62.606)	(8,5%)	(31.785)	(4,6%)
Aðrir sjóðir í A hluta:						
Eignasjóður	78.675	(9,6%)	90.931	(12,3%)	83.569	(12,0%)
A hluti samtals	35.184	4,3 %	28.325	3,8 %	51.784	7,4 %

Skýringar, frh.:

22. Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2022 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	422.104	24.934	447.038	420.098	24.934	445.032
Framlög Jöfnunarsjóðs	315.731	5.480	321.211	315.731	5.480	321.211
Aðrar tekjur	140.363	155	140.518	409.975	2.155	412.130
	<u>878.198</u>	<u>30.569</u>	<u>908.767</u>	<u>1.145.804</u>	<u>32.569</u>	<u>1.178.373</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	489.375	(606)	488.769	660.580	21.288	681.868
Lífeyrisskuldbinding, breyting	10.132	(3.132)	7.000	10.132	(3.132)	7.000
Annar rekstrarkostnaður	332.741	26.952	359.693	406.760	32.933	439.693
	<u>832.248</u>	<u>23.214</u>	<u>855.462</u>	<u>1.077.472</u>	<u>51.089</u>	<u>1.128.561</u>
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) fyrir afskriftir	45.950	7.355	53.305	68.332	(18.520)	49.812
Afskriftir	(29.831)	2.380	(27.451)	(43.239)	2.854	(40.385)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð) án fjármagnliða	16.119	9.735	25.854	25.093	(15.665)	9.427
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(11.361)	(814)	(12.175)	(20.621)	1	(20.620)
Tekjuskattur	0	0	0	(203)	0	(203)
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	0	(185)	0	(185)
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	<u>4.759</u>	<u>8.921</u>	<u>13.679</u>	<u>4.084</u>	<u>(15.665)</u>	<u>(11.581)</u>

Skýringar, frh.:

23. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2022 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	4.759	8.921	13.679	4.084	(15.665)	(11.581)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	29.831	(2.380)	27.451	43.239	(2.854)	40.385
Verðbætur og gengismunur	6.817	(2.080)	4.737	11.048	(2.896)	8.152
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	0	10.340	10.340	0	10.340	10.340
Veltufé frá rekstri	41.407	14.801	56.207	58.371	(11.075)	47.296
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Skammtímaskuldir hækkun (lækkun)	6.340	(7.208)	(868)	6.340	(7.208)	(868)
Fyrirframgreiðsla v. uppgjörs við Brú, breyting	0	(3.132)	(3.132)	0	(3.132)	(3.132)
Samtals	6.340	(10.340)	(4.000)	6.340	0	(4.000)
Handbært fé frá (til) rekstrar	47.747	4.461	52.207	64.711	(11.075)	43.296
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(312.100)	222.850	(89.250)	(366.100)	215.430	(150.670)
Langtímakröfur, breyting	3.132	0	3.132	3.132	0	3.132
Fjárfestingarhreyfingar	(308.968)	222.850	(86.118)	(362.968)	215.430	(147.538)
Fjármögnunarhreyfingar						
Skuldir við lánastofnanir, br.	(1.540)	0	(1.540)	0	0	0
Tekin ný langtímalán	240.000	(240.000)	0	240.000	(240.000)	0
Afborganir langtímalána	(32.793)	(971)	(33.764)	(40.611)	(971)	(41.582)
Viðskiptast. eigin ft., breyting.....	(41.068)	(33.382)	(74.450)	0	1.540	1.540
Langtímask. við eigin fyrirt. br.	(3.474)	0	(3.474)	0	(1.540)	(1.540)
Stofnframlag.....	0	(13.000)	(13.000)	0	(13.000)	(13.000)
Fjármögnunarhreyfingar	161.125	(287.353)	(126.228)	199.389	(253.971)	(54.582)
Lækkun á handbæru fé.....	(100.096)	(60.042)	(160.140)	(98.684)	(49.616)	(158.824)
Handbært fé í ársbyrjun.....	188.360	(87.901)	100.459	216.201	(99.872)	116.329
Handbært fé í árslok.....	88.263	(147.944)	(59.681)	117.517	(149.488)	(42.494)